

Végre felszállt a „fehér füst”

Eredményesen befejeződött a Zsinat.

Van régi-új püspökünk: Rázmány Csaba

Április 2-án folytatódott a március 5-én értelmetlenül félbeszakadt Zsinat. Sajnos most is olyan méltatlan körülmények között, mint egy hónappal korábban. Nem volt semmiféle ünnepi dekoráció. A Hőgyes Endre utcai Bartók Béla Egyházközség temploma úgy festett, repedezett falaival, mintha az ostrom ideje alatt zajlott volna le a Zsinat. A fűtés most valamivel jobb volt, úgyhogy az 51 zsinati tag nagy része levehette kabátját és tisztas ünnepi polgári öltözékben üldögélt a helyén.

Ujdonságnak számított, hogy az úgynevezett „belső ellenzék” (a Nagy Ignác utcai egyházközség küldöttei) és kapcsolt részei az első padosorokban ültek. Ugyanis mindig nekik voltak felszólalóik, bármilyen kérdés vetődött fel. Így az egy zsinati tagra jutó felszólalásokat illetően, akár Guinness Rekordok Könyvébe is bekerülhettek volna. A „csendes többség” a hátsó padosorokban foglalt helyet. Ők azt szerették volna, hogy ez a zsinati ülés minél kevesebb ellenkezéssel, békésen folyjon le.

A Zsinat 2. szakasza **Kiss Mihály** hőmezővásárhelyi lelkésznek valóban a Zsinat szerepéhez, jelentőségéhez méltó, szép, emelkedett hangú áhítatával kezdődött. Majd miután 2 jegyzőkönyv hitelesítő (Kászoni József és Zoltán Csaba) nem volt hajlandó aláírni a Zsinat első szakaszának (a március 5-i napról) szóló jegyzőkönyvet, ezért az Elnökség úgy döntött, hogy az egész jegyzőkönyvet a Zsinat küldöttei előtt fel kell olvasni, hogy helyettük a Zsinat szavazata döntsön arról, hogy a jegyzőkönyv megfelel-e a valóságnak? A 2 jegyzőkönyv-vezető: Balácsi László főjegyző és Muszka Ibolya valóban azt rögzítették-e az általuk elkészített jegyzőkönyvben, ami a Zsinaton elhangzott. E sorok írója már az elején szerette volna felhívni a figyelmet arra, hogy ez nem lesz egy jó megoldás. Megint elrontja a Zsinat hangulatát. De annak érdekében, hogy már a Zsinat elején ezzel ne gerszen vitát, elállt ettől a szándékától. Aztán ahogy múltak a drága percek ezzel az értelmetlen felolvasással, 20 perc múlva szót kért **Vajda László** küldött és ő fejtette ki, hogy ennek semmi értelme. Ne töltsük ezzel az időt. A rövid eszmecseréből kiderült, hogy Kászoni József és Zoltán Csaba azért nem írták alá a jegyzőkönyvet, mert egy olyan kitétel volt benne, hogy valaki azzal „fenyegette meg a Zsinat március 5-i ülését, hogyha nem fogadják el felvetésüket, akkor kivonulnak. Egy ilyen vitatott mondatért kár volt a Zsinatot egy 1 óra 20 percig tartó monoton felolvasás végighallgatására kárhozhatni. Erre megvannak a kialakult jogi formulák: Aki nem ért egyet egy jegyzőkönyv valamilyen kitételével, az a jegyzőkönyv végén záradékolja a kifogásolt passzust, azzal a megjegyzéssel, hogy ennek kivételével a jegyzőkönyvben foglaltakat elfogadja. Ezt itt is így kellett volna megoldani.

Egyházunknak az utóbbi években mindig egy gyenge pontja volt az, hogy külső ügyvédi irodákkal próbálta a jogtanácsosi feladatokat megoldani, de ezek mindig különböző fiaskókkal végződtek. Egyházunk tagjai között rengeteg jól felkészült jogász van.

Ezekből kellene egy **kánonjogi tanácsot** létrehozni, amely folyamatosan és hozzáértő módon foglalkozik az egyház belső jogi ügyeivel. Nagy szerencsénk a március 5-i Zsinaton siralmasan szereplő külső „jogi szakértő” helyett most már **Dr. Gacsályi Csaba** nyíregyházi ügyvéd atyánk fia vette kézbe a jogi kérdésekben a felmerült problémák tisztázását. Mondhatom, hogy kiváló sikerrel. Olyan rövid, tömör és tárgyyszerű jogi útbaigazításokat hallottunk tőle, amelyekre már régen nagy szükségünk lett volna. (Továbbra is szeretnénk építeni nagy jogi műveltségének és felkészültségének Egyházunk javára történő kamatoztatására.) A március 5-i ülésről készült jegyzőkönyvet a felolvasás után a Zsinat nagy többséggel elfogadta. Másrészt köszönetét fejezte ki a 2 jegyzőkönyv-vezető: **Balácsi László** főjegyző és **Muszka Ibolya** egyházi könyvtáros-levéltáros áldozatos és precíz munkájáért.

Háromnegyed 11 tájban jutottunk el addig, hogy akkor kezdjük el a tisztségviselők megválasztását. Ezután megint érthetetlen vita kezdődött arról (Barabássy Sándor, Nagy Ignác utcai presbiter felvettése alapján), hogy először tisztáznunk kellene: ez a Zsinat a március 5-i Zsinat folytatása-e, vagy egy új Zsinat? Egyre többen kezdték felismerni azt a tényt, hogy ez egy kezdődő obstrukció bevezető próbálkozása lehet. Le kell állítani, mert ez a vita nem vezet sehová. Ezért egyre többen mondták, hogy „hagyd abba! Szavazni akarunk!”

A szavazás azonban még ezután sem kezdődhetett el. Kiderült, hogy a Zsinat 2. fordulójára előtti napokban titkos egyeztető tárgyalások történtek a két fél (a belső ellenzék és a hallgatag többség képviselői: Zoltán Csaba és Kelemen Attila, a Helta Kft. ügyvezetője) között a Zsinat 2. része lefolytatásának „forgatókönyvéről”. (Én a magam részéről nem vagyok híve az ilyen titkos paktumoknak, de a békesség kedvéért nem éltem ez ügyben sem ellenvéleménnyel.) Ebből olyan dolgok derültek ki, minthogy az EKT által megválasztott jelölőbizottság tevékenységét – amelynek én is egyik tagja voltam – félretolják és minden jelöltet, akiket az egyházközségek javasoltak, szavazásra kell feltenni. Vagyis a „lovak közé dobják a gyeplőt”, lesz, ahogy lesz! – alapon. Én már 70 évet megéltem, de egy olyan példáról sem hallottam életemben, ami-ben a törvényesen megválasztott jelölőbizottság tevékenységét félrelökve, az ötletszerűen beküldött névsorokat minden rangsorolás és értékelés nélkül szavazásra kellett volna feltenni. Az a tény, hogy ilyen megállapodás született, megint azt igazolta, hogy a paktum létrehozói a legelemibb jogi szabályokkal sem voltak tisztában. Mert mi történik a jelölőbizottság által előterjesztett listával? Azt először meg kell vitatni és a vitában más személyekkel is ki lehet egészíteni, a listára felvételre javasolni. Ha ezeket a küldöttek által javasolt új neveket a Zsinat megszavazza, akkor azok a jelölőlista szerves tagjai lehetnek és kötelezővé válik a jelölésük. Tehát a „demokratikus formula” akkor sem lett volna kizárva, ha a jelölőbizottság javasolataival indul a jelöltállítás.

Egyébként egyházi Alaptörvényünk nagy hiányossága – amelyet a későbbiekben pótolni kell! – hogy egyáltalán nincs körvonalazva: miként kell az egyes egyházközségeknek a Zsinatra felkészülniük! Küldötteseket választaniuk és jelölteseket állítaniuk! Javaslatom az, hogy a Zsinat időpontját megelőzően 3 hónappal el kelljen kezdeni az egyházközségek felkészülését. Ki kell tűzni az egyes egyházközségek zsinati küldöttválasztó közgyűlését. Ezen kell megválasztaniuk az engedélyezett számú zsinati küldöttet és jelölteseket különböző vezető tisztségekre. Megindokolva azt is, hogy ezt milyen megfontolásokból, milyen eddig felmutatott egyház- és közösségépítési eredmények figyelembevételével teszik. Másrészt hogy a jelöltesek milyen szavazati arányokat, (igen és nem) érnek el, mert ezek fontosak lehetnek a rangsorolásnál.

A zsinati küldötté választás legyen mindenki számára nagy megtiszteltetés. Ezt a Zsinat ünnepélyes külsőségeivel is alá kell támasztani. Szépen feldíszített templom. A küldöttek ünnepélyes fogadása a fiatalok sorfala között. Minden küldöttesnek egy szál virággal és egy zsinati emléklappal való megajándékozása, a fiatalok részéről. Az ebédszünetben egy normális díszebéd elfogyasztása egy közeli étteremben és nem állva bekapkodott szendvicsek fogyasztása, stb.

Kiderült azonban, hogy a különalku eredetileg megszövegezett változatával szemben – amit Kelemen Attila ismertetett – van egy másik módosított változata is, amit Zoltán Csaba olvasott fel. Ebben volt 3 olyan kitétel, hogyha azt a Zsinat nem teljesíti, akkor a „belső ellenzék” (a Nagy Ignác utcai gyülekezet és kapcsolt részei) újból kivonultak és ismét meghíúsul a Zsinat eredményes befejezése.

Ezzel kapcsolatban többen felálltak és figyelmeztették az ellenzékét, hogy nekik kell majd lelkiismeretükkel elszámolniuk Isten és ember előtt, ha a Zsinatot megint zátonyra futtatják. A „belső ellenzék” 17 tagja aztán ennek ellenére kivonult. Voltak azonban olyanok, akik a józan kompromisszum lehetőségét keresve kimentek hozzájuk és megpróbálták a lelkükre beszélni. Ennek hatására egyszer ismét bevonultak, majd valamilyen kérdés kapcsán megint fogták magukat és elhagyták a templomot. Ez az egész már kezdett bohózat jelleget ölteni. Nem tudom mai napig sem megérteni, hogy magukat komolynak tartó emberek hogyan tudtak ilyen gyerekesen viselkedni!

Végülis **az volt a legfőbb kifogásuk, hogy ne Rázmány Csaba korábbi püspök legyen a levezető elnök.** Ebben a vitában voltak olyanok, akik arra ragadtatták magukat, hogy Rázmány Csaba volt püspököt „le lelkész uraszták”, nem véve figyelembe, hogy Magyarországon is, mint a legtöbb nyugati országban, ha egyszer valaki már elért egy magasabb tisztséget a későbbiekben is ugyanaz a megszólítás és tisztelet illeti meg, mint korábban. Így szólíthatják nálunk ma is a tévében, rádióban Boross Pétert, Horn Gyulát vagy Medgyessy Pétert miniszterelnök úrnak.

Rázmány Csaba püspök úr eleget téve a belső ellenzék óhajának megvált a levezető elnöki tiszttől és **fél 2-kor a Zsinat többségi szavazata alapján Zoltán Zoltánnak adta át a levezető elnöki tiszteletet.** Ezután az események felgyorsultak. Megkezdődött a szavazás, a főgondnok, a püspök, a főjegyző és a többi tisztségviselő (pl. számvizsgáló bizottság és a fegyelmi bizottság tagjairól.) A technikai lebonyolítás nagyon sok időt vett igénybe, mert a sok jelölt állításnak az lett a vége, hogy sokan vissza kellett lépjenek, hogy saját csoportjukban tartozó eszmetársaiknak ne

állítsanak sok ellenjelöltet. A kieső neveket le kellett huzigálni a listákról. Az új neveket ráírni stb. a szavazási procedúra így végülis több mint 5 órát tartott.

Püspöknek újból Rázmány Csaba atyánkfíát választottuk meg 30:22 arányban Kászoni Józseffel szemben.

Főgondnok: Elekes Botond NKÖM főosztályvezető lett Kálnoki Kis Sándorral szemben.

Főjegyző Balácsi László füzesgyarmati lelkész atyánkfia maradt, Kászoni Józseffel szemben, 27:25 arányban.

Főgondnokhelyettes Pálffy László ny. gyógyszerész lett a Bartók Béla Egyházközség presbitere, ugyancsak Kálnoki Kis Sándorral szemben.

Főszámvevő Szekeres Piroska

A szavazás este 7 óra tájban ért véget. Végre felállhatott a „fehér füst”, mint a pápaválasztások idején a Sixtusi Kápolnából.

A szavazás végeredménye azt bizonyítja, hogy **győzött a józan többség, akik az egyház stabilitására, a vezetés kiszámíthatóságára** és a még **nem kiforrott, nyugati divátaramlatok** átvételével szemben a **hagyományokra, az erdélyi gyökök megőrzésére, ápolására helyezték a hangsúlyt.** Azzal, hogy mindkét irányzat demokratikusan megmérthette közösségi támogatását, remélhetőleg egy új békés korszak köszönt majd be egyházunk életébe. Megszűnnek az értelmetlen, idegölő és sehová sem vezető belső viták és **ezután már figyelmünket az egyházépítés, a közösségteremtés, a szórványgondozás, a hitélet fejlesztés, nagyon sürgető és időszerű kérdéseire fordíthatjuk.**

Az egyes tisztségekre történt választások eredményének kihirdetése után a levezető elnök néhány szóban gratulált a megválasztott ill. újráválasztott személyiségeknek és egyben útravalóként megemlíttet néhány nagyon fontos megoldandó feladatot is. Nagyon kedves és szép gesztus volt az is – és reménnyel tölthet el bennünket a jövőre nézve! – hogy a megmértetésben alulmaradt ellenjelöltesek gratuláltak elsőnek és fejezték ki együttműködési készségüket az új vezetőséggel. Aztán az **eskütételek következtek.** Itt nem tetszett nekem, hogy az eskütevők nem a Szent Bibliára tett kézzel esküdtek, holott ez sok országban még az államfők eskütételénél is így dukál, hát még egy a Biblia tanításaira épülő egyházban. Éppen ezért nemcsak a Zsinat előkészítését, lebonyolítását, hanem az eskütétel körülményeinek előírásait is módosítanunk kell. Továbbá el kell gondolkoznunk a **püspöki és főjegyzői jelvények** (gyűrű, palást, stóla vagy főveg) meghatározásán is.

Egyébként az **ünnepélyes püspökavatás május 22-én vasárnap lesz a Nagy Ignác utcai főtemplomunkban, amelyet a televízió is közvetít.**

Amikor örömmel fejezzük ki, hogy a nagyon zaklatott körülmények között zajló Zsinatot végül is eredményesen sikerült befejeznünk, szeretném mindenki tudatosítani, hogy itt **nem az egyik vagy a másik oldal nyert, hanem a Magyarországi Unitárius Egyház,** mert ennek a Zsinatnak az eredményeként úgy tűnik, hogy **győzött a józan ész és értelem és végre helyreállt az egyház részen óhajtott egysége. Bánjuk meg bűneinket** – ki mennyit követett el – és **jó keresztény szokás szerint bocsássunk meg egymásnak.** A szeretet mellett az egyik legszebb emberi erény: a megbocsátás.

Egy bizakodó Krónikás

Adalékok a 2005. április 2-i eredményes tisztújító Zsinathoz

A 2005. április 2-i eredményes tisztújító Zsinat előzményeként a Magyarországi Unitárius Egyház elmúlt egy évi tevékenységének meghatározó eleme volt az **Alaptörvény**, az egyház alkotmányának módosítása.

Az Alaptörvény módosítását végző munkacsoport Kálnoki Kiss Sándor főgondnokhelyettes vezetésével rendkívül nagy, és eredményes munkát végezett.

A munkacsoporton kívüliek többen írásbeli, és szóbeli kérdésekkel, észrevételekkel, javaslatokkal véleményezték, EKT üléseken hozott határozatokkal paragrafusról paragrafusra haladva, a polgári jogi előírások szerint is értelmezve, majd stilizálva pontosítottuk a szöveget.

A közös cél a kor szellemének megfelelő, és unitárius hagyományainkat megtartó szabályozott rend előírásainak megalkotása volt, ami természetesen vitákon, hivatalos, és nem hivatalos beszélgetéseken keresztül alakult, lett mindig pontosabb, mire elfogadásra az EKT elé kerülhetett.

A 2004. október 9-én, és november 13-án tartott EKT által történt elfogadást követően a

2005. február 5-i, tervezett módon Zsinattá alakult Főtanács tárgyalta meg, és fogadta el, és emelte ezáltal törvényerőre.

Ettől a naptól a módosított, új Alaptörvény előírásai érvényesek az egyház tevékenységeire, tisztségviselőnek munkájára, és ennek szellemében kellett előkészíteni, és lebonyolítani a

2005. március 5-i tisztújító Zsinatot is.

Az egyházközségek a 2005. február 5-i Zsinaton megválasztott **Jelölő Bizottsághoz – Léta Sándor elnök, Zoltán Zoltán, és Máté Ernő tag** – kellett beküldjék küldötteik nevét, és jelöltjeiket az Alaptörvényben meghatározottak szerint az egyházi tisztségek viselésére.

Fentiekben nagyon leegyszerűsített előzmények után nem térek ki azokra az eseményekre, melyek a 2005. február 5-i Alaptörvényt jóváhagyó Zsinat, és az eredményes tisztújítással zárult április 2-i Zsinat közötti két hónapban történt egyházunk életében.

Ebben az időszakban csúcsosodott ki talán leginkább az a közismert ellentét, ami az utóbbi években alakult ki egyházunk tagjai között, ami szinte két táborra szakította az egyházközségeket, de talán a híveket nem, mert azok csak értetlenül álltak ezen „belső ellentétek” hallatán. Hogy fordulhat ilyen elő a mi Egyházunkban?

Csak emlékeztetőül említem meg, hogy ennek „eredménye” volt a 2005. március 5-i Zsinaton történt eset, aminek második feléről az „egyik tábor” képviselői egyetnemértésük jeléül elhagyták a Zsinatot.

Így a Zsinat csak megkezdte tisztújító munkáját, de nem fejezte be, és folytatását 2005. április 2.-ára tűzte ki.

Ezekről az eseményekről újabb felesleges indulatokat keltve, sok mindent lehetett olvasni (nem mindig volt érdemes) az Interneten, de az Unitárius Hírlevélben is, néha aláírva, néha név nélkül is

–, ami méltatlan volt az Unitárius Egyházhoz. Ezeket az írásokat nem kívánom kommentálni.

Ilyen előzmények ismeretében, az előző ciklus lejártával, a már csak ügyvezetői hatáskörű Elnökség külső kezdeményezés nélkül, egyedül nem tudta volna a Zsinat folytatását megszervezni.

Hitünk, és 437 éves múltunk szellemében, elődeink iránt érzett tisztelettel, az egyház rendjének és békéjének helyreállítása érdekében megbeszélést, egyeztetést kezdeményeztünk a „két tábor” képviselői között.

Ennek eredményeként – ha nem is mindenben értettünk egyet – a 2005. április 2-án folytatandó Zsinatra megfogalmaztunk egy előkészítést, és lebonyolítást szabályozó **„Forgatókönyvet”**, és egy **„Nyilatkozatot”**. Az Alaptörvénynek megfelelő Nyilatkozatot megválasztása esetén a négy fő tisztség viselője (püspök, főgondnok, főjegyző, főgondnokhelyettes) kellett aláírja a Zsinaton.

Mindkét dokumentumot megküldtem a Püspöki Hivatal, a Jelölő Bizottság, és a Budapesti Egyházközség részére is.

Az április 2-i Zsinat már ennek szellemében lett előkészítve, és tudta folytatni a március 5-én megkezdett munkát.

Az alábbiakban mellékelem a Forgatókönyv és a Nyilatkozat szövegét, melyeket a Zsinat kezdetén elnöklő Rázmány Csaba püspök úr, és jómagam olvastunk fel a zsinati tagok előtt.

*

Főtisztelendő Zsinat!

A Magyarországi Unitárius Egyház egységének megőrzése, békéjének megteremtése és az információk azonos nevezőre hozása céljából a MUE tisztújító Zsinat 2005.04.02-i folytatása és sikeres befejezése érdekében megbeszélést kezdeményeztünk a BUE presbitérium vezetőivel.

Az egyeztetési szándék oka:

A 2005.03.05-i Zsinatról BUE képviselői és a hozzájuk csatlakozott más egyházközségi résztvevők összesen 17-en elhagyták a templomot, és a Zsinat a tisztújító választást nem folytatta le.

A nézetkülönbségek tisztázása az érdekeltek szűkebb körében történő megbeszélést kívánt.

A 2005.03.16-án a püspöki hivatalban **Rázmány Csaba** püspök, **Léta Sándor** a Jelölő Bizottság vezetője, **Elekes Botond**, **Kelemen Attila**, **Kászoni József**, **Zoltán Csaba**, és **Dr. Barabássy Sándor** vett részt a megbeszélésen.

A véleménykülönbségeket ez alkalommal csak részben tudtuk „kibeszélni”, és egyezsége vinni.

Az elhúzódó viták, és az idő rövidsége miatt újabb egyeztető megbeszélést tartottunk 2005.03.21-én **Dr. Barabássy Sándor-nál Zoltán Csaba**, **Elekes Botond** és **Kelemen Attila** részvételével.

A megbeszélésen több órás őszinte beszélgetés nyomán körvonalazódott egy mindenki által elfogadható választási lebonyolítási mód, az alábbiak szerint:

1. A 2005.03.05-én megkezdődött Zsinaton hozott határozatok érvényesek.
 2. Az Elnökség mandátuma a 4 éves ciklussal jár, de a tisztújítás befejezéséig ügyvezető tiszteletként hivatalban maradnak. A főgondnok csak a pénzügyi bizonylatok igazolását vállalta.
 3. Az elfogadott Alaptörvény szerint kell a Zsinat folytatását 2005.04.02-án megtartani, az időközben kiküldött Meghívók alapján, az egyetlen napirend, a tisztújítás lebonyolítására.
 4. A Zsinat zártkörű legyen, csak az Alaptörvény 119.§., 121.§., és 122.§.-ban rögzített tagok vehetnek részt, és szavazhatnak. A tagok megfelelően képviselik egyházközségeik érdekeit.
 5. A 3 tagú Jelölő Bizottságot a 2005.02.05-i Zsinat választotta meg, ezért hatásköre fölülte áll az Elnökségnek és az EKT-nak is.
 6. A 2005.02.05-i Zsinaton elfogadott, érvényes Alaptörvényt módosítani nem kell, annak előírásait jelen forgatókönyv szerint értelmezve kell a tisztújító választást lebonyolítani.
 7. A Zsinat elnöke a 124.§. szerint a püspök, miután a főgondnok 2005.03.05-én lemondott levezető elnöki funkciójáról. A választás minden jelöltre titkos szavazással történik.
 8. Az elnöki megnyitó után a Jelölő Bizottság a Zsinat előtt ismerteti a jelölő listákat, és a jelölteket.
 9. A választás megkezdése előtt Szavazatszedő Bizottságot kell választani olyan tagokból, akik a négy fő tisztségre nincsenek jelölve, és a Zsinattal elfogadtatni.
 - 10., A választási listákra mindenki felkerül, akiknek egyházközségi felterjesztése 2005.03.31-ig a Jelölő Bizottsághoz írásban megérkezett, és az Alaptörvényben foglalt feltételeknek megfelel.
- Főszámvevő jelöltek oklevéllel és önéletrajzzal kell igazolják megfelelő végzettségüket és gyakorlatukat.
- Püspök, főjegyző, főgondnok és főgondnok helyettes** jelöléséhez a Jelölési Bizottság az Alaptörvény 160.§., 163.§., 165.§. és 167.§.-ban leírtak alapján, az átvilágítási kérelem igazolt beadását fogadja el jelölési feltételként az alábbiak szerint:
- Püspök és főjegyző** (lelkészek) esetében: Romániai Történeti Hivatal igazolása;
- Főgondnok, és Főgondnok helyettes** esetében: Magyarországi „C” típusú átvilágítás, vagy Magyarországi Történeti Hivatal igazolása.
- A jelöltek a Zsinaton a választás előtt írásbeli nyilatkozatot, és esküt tesznek** arról, hogy 1 éven belül a személyes átvilágítás eredményét tartalmazó dokumentumot a Hivatal iratjegyzékével együtt átadják a Jelölőbizottságnak, aki az Elnökséggel közösen átvizsgálja. A jelölt írásban vállalja, hogy ha abban rá nézve terhelő adat szerepel (ha ügynöknek szervezték be, vagy másokról jelentést írt, vagy nemzetbiztonsági szempontból nem felel meg), megválasztása semmissé válik, és helyére rendkívüli Zsinat új tisztségviselőt választ. Idegen nyelvű dokumentumok hitelesített magyar nyelvű fordítása a tisztségviselő feladata.
11. A választás sorrendjében először a **6 világi tag** kerül megválasztásra, a Jelölő Bizottság jelölése alapján a 121.§/g., szerint, a jelenlévők 50%+1 szavazatával.
A szavazólapon felírt jelöltek közül a legtöbb szavazatot kapott 6 személy lesz a Zsinat tagja. Ha 6 főnél kevesebb kapja meg a megválasztáshoz szükséges szavazatot, a megválasztásra nem került tagok között második forduló dönti el a be nem töltött helyek sorsát, az előbbieket szerint. A megválasztottak leteszik az esküt, és velük kiegészül a Zsinat a további választásokhoz.
Ha a 6 fő közül az 5 fő tisztségre választ valakit a Zsinat, helyére a jelöltek közül a legtöbb szavazatot kapott lép előre, és az eskü letétele után tagja lesz a Zsinatnak.
 12. Ezután az 5 fő tisztségre – **püspök, főjegyző, főgondnok, főgondnokhelyettes, főszámvevő** – történő választásra egymást követően, egyenként kerül sor, külön-külön listák alapján.
A **főszámvevő** választás után sorrendben a **főgondnok, a főgondnokhelyettes, a püspök, és a főjegyző** kerül megválasztásra..
Mindegyik tisztségre történő megválasztáshoz a 128.§/f., szerint a megjelent tagok 50%+1 fő szavazata szükséges.
 13. Az 5 fő tisztség megválasztását követően a **Gazdasági Bizottság** 3 tagjának választása a 158.§., szerint külön listáról történik.
 14. Ezt követően, az **I. fokú Fegyelmi Bíróság** 6 tagját egyházközségi tagok közül (196.§.), a **II. fokú Fegyelmi Bíróság** 7 tagját pedig az EKT tagjai közül (199.§.) külön-külön listáról kell választani.
A listán külön jelölni kell az elnök, és az elnökhelyettes személyére beérkezett javaslatokat. Mindkét Bíróság elnöke és 2-, illetve 3 tagja egyházi, elnökhelyettese és további tagjai pedig világi személyek.
A jelölőlistán szereplő nevek közül a legtöbb szavazatot kapott jelöltek kerülnek megválasztásra.
 15. A szavazatok összeszámlálása, a választások eredményének kihirdetése, eskütétel.
 16. A megválasztott püspök, és főgondnok megszólalása.
 17. Az ünnepélyes avató Zsinat helyének, és időpontjának meghatározása.
 18. Áhítat (főjegyző).
 19. Unitárius Himnusz 214/2.
 20. Közébed a gyülekezeti teremben.
Ez a „Forgatókönyv” a választás lebonyolításának egyértelművé tételét, és folyamatosságát hivatott biztosítani.
Nem feladata a Zsinat elején elhangzó elnöki bevezetőnek, a Meghívóban szereplő kezdeti, és záró egyházi szertartás rendjének, a Jelölő Bizottság tájékoztatójának, illetve a Zsinat lefolytatása egyéb részeinek szabályozása.
Kérem, fentieket a Zsinat kezdetén a résztvevő tagok előtt ismertetni.
Budapest, 2005.03.29.

Atyafiságos tisztelettel,
Kelemen Attila

NYILATKOZAT

AlulírottIsten színe előtt és a Magyarországi Unitárius Egyház legfőbb törvényhozó szerve, a Zsinat előtt kijelentem, hogy az állampárt idején titkos ügynöknek nem szerveztem be, titkos ügynöki munkát nem végeztem, sem kényszer, sem szabad akaratom hatására, sem a Magyar Népköztársaságban, sem a Román Szocialista Köztársaságban.

Vállalom, hogy megválasztásom esetén, egy éven belül az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárából kikért, személyes átvilágításom eredményét tartalmazó teljes dokumentációt átadom a Jelölő Bizottságnak, aki az Elnökséggel közösen átvizsgálja.

Tudomásul veszem, hogy ha a Magyarországi Unitárius Egyház Alaptörvénye értelmében a titkos ügynöki átvilágításom eredménye rám nézve terhelő lesz, eszközgövé válok, és megválasztásom semmissé válik.

Jelen nyilatkozatot szabad akaratomból teszem, és esküvel megerősítem.

Budapest, 2005. április 2.

aláírás, személyi igazolvány szám

Hitelesítő, Jelölő Bizottság:

Léta Sándor elnök Zoltán Zoltán tag Máté Ernő tag

ZÁRSZÓ

A Zsinat lebonyolításának eredményessége igazolta azt az általam mindig képviselt elvet, hogy alapvetően helyes volt az elfogadott Alaptörvény szellemében, és előírásait betartva – és nem a Zsinat előtti módosításaira összpontosítva – bonyolítani le a tisztújítást.

A Forгатókönyv, valamint az Alaptörvényben megfogalmazott, személyes átvilágítás megfelelő értelmezését jelentő Nyilatkozat ismertetése és elfogadása után került minden zsinati tag azonos információs alapra, és ezt követően tudta a Zsinat a tisztújító választásokat rendben lebonyolítani.

Természetesen nem csak a fentiekben leírt munkának köszönhető az április 2-i Zsinat eredményes befejezése, de mindenképpen hozzájárult ahhoz, hogy az ellentétek oldódtak, és reményt adnak arra, hogy Egyházunk előtt álló feladatokat a jövőben közös munkával, eredményesebben oldjuk meg.

Ezt sugallták az újonnan megválasztott püspök és főgondnok Zsinat végi megszólalásai is.

A jövőben egyházunk javára segítsük munkájukat együtt, ezáltal magunkon is segítünk!

Kelemen Attila

Felszólalás helyett...

A Zsinat margójára – egy tiszteletbeli főgondnokról

Főtisztelendő Zsinat!

Dr. Murvay Sámuel, volt főgondnok betegségem miatt személyesen nem jelenhettem meg, hogy az alábbiakat előadhassam, ezért kértem ezek felolvasását, Önöket pedig arra kérem, szíveskedjenek türelemmel és megértéssel fogadni az itt leírtakat. (Sajnos akkor erre az ismert okok miatt nem kerülhetett sor. Ezért most adjuk közre, mert értékes információkat tartalmaz. A Szerk.)

I. Mindenek előtt a magam és mindazon egyháztagok nevében, akik velem egyetértenek, tisztelettel javaslom **fejazzuk ki őszinte köszönetünket a megbízatásuk lejártával most leköszönő egyházi és egyházközségi tisztségviselőinknek** függetlenül attól, hogy milyen beosztásban fejtették ki áldásos tevékenységüket.

Önzetlen, odaadó munkájukkal, törődésükkel Ők tették lehetővé, hogy szeretett Egyházunk, – a mai élet viharaitól annyira terhes időben – **sikeresen küzdhetette le a nehézségeket,**

és olyan állapotban erősödött meg, amely már bizakodással tölthet el, hogy a jövő esetleges további megpróbáltatásait is le tudjuk küzdeni.

Amit tettek, minden elismerést érdemel!

Nem volt elég a mai politikai élet zűrzavara és miatta a mi Egyházunkra is nehezedő külső nagy nyomás, **a gondokat fokozta az Egyházon belül is többször – okkal, vagy ok nélkül – felmerülő egyenetlenkedés, viszálykodás.**

Ez utóbbi mintha a **régmúltból áthozott ke-serves örökség** lenne, és okos hajós legyen, aki a közösségi élet tengerén a gyarló intrikák alattomos örvényei között sikeresen vezetí révbe a rábí-zott hajót.

A mi egyházi és egyházközségi vezetőségünk ilyen volt!

Őszinte szívvel vállalták a közös munkát, és ha lettek volna kisebb emberi tévedéseik, ezeket áldozatkészségük, hittel, jószándékkal kifejtett erőfeszítéseik, valamint az elért nagyszerű eredmények bőven feledtetik. Indokolt tehát, hogy **szolgálataikért őszinte hálaikat fejazzuk ki.**

Illesse köszönet Mindnyájukat és adjon Nekik a Teremtő sok erőt, jó egészséget, hogy **szeretett Egyházunkat a jövőben is hűséggel szolgálhassák!**

II. A főtisztelendő Zsinat tagjainak szíves engedelmével kihasználom az alkalmat, hogy a **jövő időszakra most megválasztott, vagy még megválasztandó tisztségviselőknél már most gratuláljak és Nekik is eredményes, jó munkát kívánjak.**

Egyidejűleg felhívom szíves figyelmüket arra a körülményre, hogy **Egyházunk helyzete** – hasonlóan a többi testvéri egyházéhoz – **a közeljövőben egyre nehezebbé válik.**

Az uralmon lévő politikai pártok fennhangon követelik, hogy az egyházak politikával ne foglalkozzanak, ami egyébként fölösleges igény, hiszen egyházon belül eddig sem foglalkoztak... **Ők viszont egyre durvábban támadják az egyházakat. A vagyonokat, birtokainkat „elfelejtették” visszaadni, és most mégis az állami segélyek megvonását szorgalmazzák,** és egyéb hátrányokat is kilátásba helyeznek.

Védekezésre erőnk alig van, ezért a magunk részéről mindössze annyit tehetünk, hogy az **új Vezetőség tagjai** és egész egyházi közösségünk **egy emberként fogjunk össze.** Most már tegyünk félre minden egyenetlenkedést, vagy egymással szembeni ellenségeskedést, mert azokkal nem annyira egymásnak, mint inkább szeretett Egyházunknak ártunk igen súlyosan.

Ha mostanig nem is tettük, fogadjuk meg végre Jézus tanítását: **bocsássunk meg egymásnak! Ószinte szívvel, egyesült erővel óvjuk és segítsük drága Egyházunkat.**

Eleddig többször meggyőződhattünk arról, hogy ha nem ezt tesszük, az olyan, mint amikor katonáink háborúban az ellenség helyett egymást lövik.

Kérem, engedjék meg, hogy az **általam személyesen is tapasztalt több szomorú példa közül csak egyet említsek,** hadd szolgáljon tanulságul mindenki számára, és soha többet ne ismétlődjön meg:

Tényleges **főgondnoki szolgálatom idején minden lehetséges hatóságtól** – Köztársasági Elnök, Minisztériumok, parlamenti frakciók stb. – **kérvényeztem volt egyházi ingatlanaink visszaadását.** A Nemzeti Kulturális Örökség akkori minisztere **Hámori József** úr, a Nagy Ignác utcai ingatlan még állami tulajdonban maradt /49%/ részének visszaadásával kapcsolatos hivatalos megbeszélésre hívott meg irodájába. (1998. okt. 26-ra)

A reggel 9 órára **kitűzött időpont előtt fél órával az akkori egyházi főjegyző asszony** egy Budapest-i egyházközi vezetőségi taggal együtt **írásbeli kérésüket vitték a miniszter részére, amelyben azt kérték Tőle, hogy ne járuljon hozzá a visszaadáshoz, mert én azzal személyes dicsőséget akarok szerezni** és az épület II. emeletén akkor megürült lakást a magam részére el akarom venni.

Az írott kérés ma is a Minisztérium irattárában van és marad mindaddig, amíg gondos kezek azt „biztonságba” nem helyezik. Megjegyzem,

hogy még hónapokkal a miniszteri kihallgatás előtt egyházi részről éppen én járultam hozzá, hogy **a kérdéses lakást kiutaljuk néhai dr. Kaszai Csaba egyházi jogtanácsosunknak,** akinek akkor családi okokból éppen lakásra volt szüksége.

Nem kívánom részletezni, hogy ezek után mennyi munkába került, míg végre – 2000. év december hónapban – **az Országgyűlés törvényt hozott az ingatlan díjtalan visszaadásáról Egyházunk számára.**

Időközben infarktussal megbetegedtem és – annak ellenére, hogy az utánam jövők minden lehető megtettek a ma is érvényben lévő törvény végrehajtására, **mostanáig még nem sikerült a teljes ingatlan egyházi tulajdonba vennünk.**

Csak mellékesen jegyzem meg, hogy a kérvényt betérjesztő két személynek a magam részéről különböző szívességeket többször tettem, de tudtommal soha nem ártottam. Így nem is sejthetem, hogy a hátam mögött olyan ellenségeskedést kezdeményeznek, amelyből végül Egyházunk szenvedett iszonyú kárt.

Mindezt azért mondtam el, hogy az utánunk jövők tanulhassanak belőle. Ertsék meg, ha egymással hadakozunk, azzal elsősorban mindig az Egyházunknak ártunk. Ma nem élünk olyan időket, hogy ezt a felelőtlenséget megengedhessük magunknak. A jövőben sok-sok önuralomra, türelemre és kitartó, kemény munkára lesz szükség, ha szent örökségünket szeretett Egyházunkat utódainak számára is meg akarjuk tartani.

Segítse a jó Isten minden jószándékú lépésüket és adjon sok-sok erőt hozzá.

III. Végezetül még egy, a fentiekkel össze nem függő kérdésben szeretnék egy javaslatot tisztelettel előterjeszteni.

Érdemes tovább ápolni a kapcsolatot az Erdélyi „Anyae gyházunkkal”. Közös Zsinatok tartása, illetve az egyházak vezető tisztségviselőinek (püspökök, főgondnokok, főjegyzők) gyakrabban történő hivatalos – bizonyos állásfoglalások kialakítását célzó – tanácskozásaira gondolok.

Nekünk nagy szükségünk van az Erdélyi Egyházra, mert

- Lelkészutánpótlást csak onnan kaphatunk;
- Lelkeszi oklevelet ott ismerhetnek el (lásd 46. §);
- Lelkészek továbbképzését (utóképzését) csak teológiai szintű és felkészültségű tanároktól várhatunk;
- Hazai és nemzetközi elismertségünket és tekintélyünket is növeli az együvé tartozás.
- Nemsokára Erdély is az Európai Közösséghez fog tartozni, és számunkra is előnyös lesz, ha úgy tárgyalhatunk, hogy „...unitáriusok a Kárpát Régióban százezren vagyunk...”

Eger, 2005. ápr. 2.

*Isten áldását kérve a
Zsinat munkálataira, maradok*

**Tisztelettel:
Dr. Murvai Sámuel**